

MAHIMNASTOTRAS

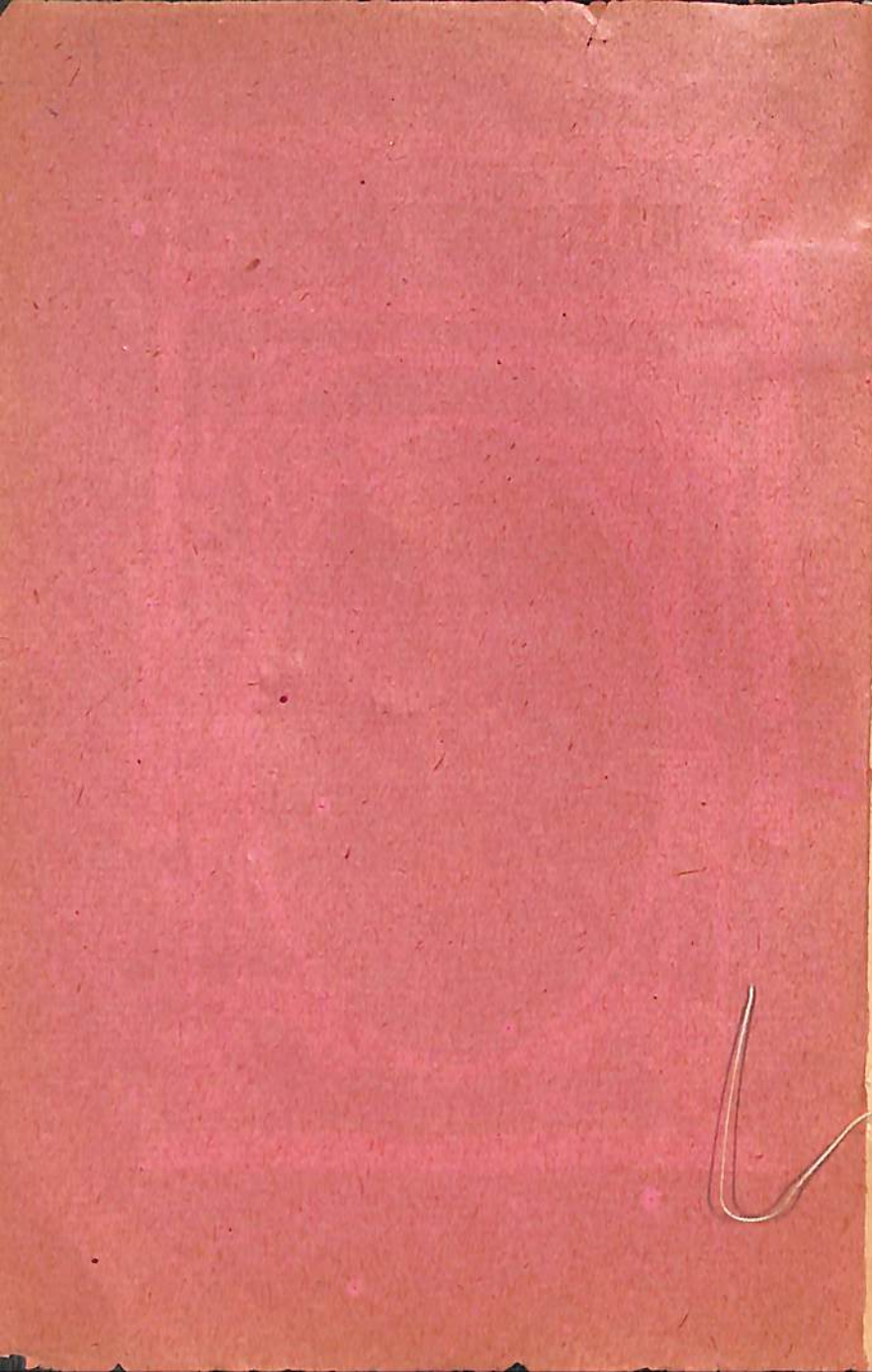
92

SAKTI & SIVA

SRI VANI VILAS PRESS,
— SRIRANGAM. —

சக்தி ஸ்தோத்ரம் மஹிமஸ்தோத்ரம்
சக்தி ஸ்தோத்ரம் மஹிமஸ்தோத்ரம்

॥ श्रीः ॥

॥ शक्तिमहिम्नःस्तोत्रम् ॥

श्री दुर्वासा उवाच —

मातस्ते महिमां वक्तुं शिवेनापि न शक्यते ।

भक्त्याहं स्तोतुमिच्छामि प्रसीद मम सर्वदा ॥ १ ॥

श्रीमातङ्गिपुरे परात्परतरे देवि त्रिलोकीमहा-

सौन्दर्यार्णवमन्थनोद्भवसुधाप्राचुर्यवर्णोज्ज्वलम् ।

उद्यद्भानुसहस्रनूतनजपापुष्पप्रभं ते वपुः

स्वान्ते मे स्फुरतु त्रिकोणनिलयं ज्योतिर्मयं वाङ्मयम् ॥

आदिक्षान्तसमस्तवर्णसुमणिप्रोते वितानप्रभे
 ब्रह्मादिप्रतिमाभिकीलितषडाधाराब्जकक्षेत्रे ।
 ब्रह्माण्डाब्जमहासने जननि ते मूर्तिं भजे चिन्मयीं
 सौषुम्नायतपीतपङ्कजमहामध्यत्रिकोणस्थिताम् ॥ ३ ॥

या बालेन्दुदिवाकराक्षिमधुरा या रक्तपद्मासना
 रत्नाकल्पविराजिताङ्गलतिका पूर्णेन्दुवक्त्रोज्ज्वला ।
 अक्षस्रकसृणिपाशपुस्तककरा या बालभानुप्रभा
 तां देवीं त्रिपुरां शिवां हृदि भजेऽभीष्टार्थसिद्धयै सदा ॥

वन्दे वाग्भवमैन्दवात्मसदृशं वेदादिविद्यागिरो
 भाषा देशसमुद्भवाः पशुगताश्छन्दांसि सप्त स्वरान् ।
 तालान्पञ्च महाध्वनीन्प्रकटयत्यात्मप्रकाशेन य-
 त्तद्गीजं पदवाक्यमानजनकं श्रीमातृके ते परम् ॥ ५ ॥

त्रैलोक्यस्फुटमन्त्रतन्त्रमहिमा स्वात्मोक्तिरूपं विना
 यद्गीजं व्यवहारजालमखिलं नास्त्येव मातस्तव ।
 तज्जाप्यस्मरणप्रसक्तसुमतिः सर्वज्ञतां प्राप्य कः
 शब्दब्रह्मनिवासभूतवदनो नेन्द्रादिभिः स्पर्धते ॥ ६ ॥

मात्मा यात्र विराजतेऽतिविशदा तामष्टधा मातृकां
 शक्तिं कुण्डलिनीं चतुर्विधतनुं यस्तत्त्वविन्मन्यते ।
 सोऽविद्याखिलजन्मकर्मदुःखितारण्यं प्रबोधाश्रिता
 भस्मीकृत्य विकल्पजालरहितो मातः पदं तद्व्रजेत् ॥

तत्ते मध्यमबीजमम्ब कलयाभ्यादित्यवर्णं क्रिया-
 ज्ञानेच्छाद्यमनन्तशक्तिविभवव्यक्तिं व्यनक्ति स्फुटम् ।
 उत्पत्तिस्थितिकल्पकल्पिततनुं स्वात्मप्रभावेन य-
 त्काम्यं ब्रह्महरीश्वरादिविबुधैः कामं क्रियायोजितैः ॥८॥

कामान्कारणतां गतानगणितान्कार्यैरनन्तैर्मही-
 मुख्यैः सर्वमनोगतैरधिगतान्मानैरनेकैः स्फुटम् ।
 कामक्रोधसलोभमोहमदमात्सर्यादिषट्कं च यत्
 बीजं भ्राजयति प्रणौमि तदहं ते साधु कामेश्वरि ॥९॥

यद्भक्ताखिलकामपूरणचणस्वात्मप्रभावं महा-
 जाह्न्यध्वान्तविदारणैकतरणिज्योतिः प्रबोधप्रदम् ।
 यद्देवेषु च गीयते श्रुतिमुखं मान्नात्रयेणोमिति
 श्रीविद्ये तव सर्वराजवशकृत्तत्कामराजं भजे ॥ १० ॥

यत्ते देवि तृतीयबीजमनलज्वालावलीसंनिभं
 सर्वाधारतुरीयशक्तिपरमब्रह्माभिधाशब्दितम् ।
 मूर्धन्यान्तविस्मर्गभूषितमहौकारात्मकं तत्परं
 भ्राजद्रूपमनन्यतुल्यमभितः स्वान्ते मम द्योतताम् ॥

सर्वं सर्वत एव सर्गसमये कार्येन्द्रियाण्यन्तरा
 तत्तद्दिव्यदृष्टीकर्मभिरियं संव्यञ्जुवाना परा ।
 वागर्थव्यवहारकारणतनुः शक्तिर्जगद्रूपिणी
 यद्बीजात्मकतां गता तव शिवे तं नौमि बीजं परम् ॥

अमीन्दुषुमणिप्रभञ्जनधरानीरान्तरस्थायिनी
 शक्तिर्ब्रह्महरीशवासवमुखामर्त्यासुरात्मस्थिता ।
 सृष्टस्थावरजङ्गमस्थितमहाचैतन्यरूपा च या
 यद्बीजस्मरणेन सैव भवती प्रादुर्भवत्यम्बिके ॥ १३ ॥

स्वात्मश्रीविजिताजविष्णुमघवश्रीपूरणैकव्रतं
 सद्द्विद्याकविताविलासलहरीकल्लोलिनीदीपकम् ।
 बीजं यन्निगुणप्रवृत्तिजनकं ब्रह्मेति यद्योगिनः
 शान्ताः सत्यमुपासते तदिह ते चित्ते दधे श्रीपरे ॥ १४ ॥

एकैकं तव मातृके परतरं संयोगि वा योगि वा
विद्यादिप्रकटप्रभावजनकं जाड्यान्धकारापहम् ।
यन्निष्ठाश्च महोत्पलासनमहाविष्णुप्रहर्त्रादयो
देवाः स्वेषु विधिष्वनन्तमहिमस्फूर्तिं दधत्येव तत् ॥

इत्थं क्षीण्यपि मूलवाग्भवमहाश्रीकामराजस्फुर-
च्छक्त्याख्यानि चतुःश्रुतिप्रकटितान्युत्कृष्टकूटानि ते ।
भूतर्तुश्रुतिसंख्यवर्णविदितान्यारक्तकान्ते शिवे
यो जानाति स एव सर्वजगतां सृष्टिस्थितिध्वंसकः ॥

ब्रह्मायोनिरमासुरेश्वरसुहृद्वेखाभिरुक्तैस्तथा
मार्ताण्डेन्दुमनोजहंसवसुधामायाभिरुक्तंसितैः ।
सोमाम्बुक्षितिशक्तिभिः प्रकटितैर्बाणाङ्गवेदैः क्रमा-
द्वर्णैः श्रीशिवदेशिकेन विदितां विद्यां तवाम्बाश्रये ॥

नित्यं यस्तव मातृकाश्चरसर्खा सौभाग्यविद्यां जपे-
त्संपूज्याखिलचक्रराजनिलयां सायंतनाभिप्रभाम् ।
कामारुख्यं शिवनामतत्त्वमुभयं व्याप्यात्मना सर्वतो
दीव्यन्तीमिह तस्य सिद्धिरचिरात्स्यात्स्वरूपैकता ॥

काव्यैर्वा पठितैः किमरूपविदुषां जोषुष्यमाणैः पुनः
 किं तैर्व्याकरणैर्विवोबुधियया किं वाभिधानश्रिया ।
 एतैरम्ब न बोभवीति सुकविस्तावत्तव श्रीमतो-
 र्यावन्नानुसरीसरीति सरणिं पादाब्जयोः पावनीम् ॥

गेहं नाकति गर्वितः प्रणतति स्त्रीसंगमो मोक्षति
 द्वेषी मित्रति पातकं सुकृतति क्षमावल्लभो दासति ।
 मृत्युर्वैद्यति दूषणं सुगुणति त्वत्पादसंसेवनात्
 त्वां वन्दे भवभीतिभञ्जनकरिं गौरीं गिरीशप्रियाम् ॥

आद्यैरभिरवीन्दुबिम्बनिलयैरम्ब त्रिलिङ्गात्मभि-
 मिश्रारक्तसितप्रभैरनुपमैर्युग्मत्पदैस्तैस्त्रिभिः ।
 स्वात्मोत्पादितकाललोकनिगमावस्थामरादित्रयै-
 रद्भूतं त्रिपुरेति नाम कलयेद्यस्ते स धन्यो बुधः ॥२१॥

आद्यो जाप्यतमार्थवाचकतया रूढः स्वरः पञ्चमः
 सर्वोत्कृष्टतमार्थवाचकतया वर्णः पवर्गान्तकः ।
 वक्त्वत्वेन महाविभूतिसरणिस्त्वाधारगो हृद्गतो
 भ्रूमध्ये स्थित इत्यतः प्रणवता ते गीयतेऽम्बागमैः ॥

गायत्री सशिरास्तुरीयसहिता सन्ध्यामयीत्यागमै-
 राख्याता त्रिपुरे त्वमेव महतां शर्मप्रदा कर्मणाम् ।
 तत्तद्दर्शनमुख्यशक्तिरपि च त्वं ब्रह्मकर्मेश्वरी
 कर्ताहंनृषो हरिश्च सविता बुद्धः शिवस्त्वं गुरुः ॥

अन्नप्राणमनःप्रबोधपरमानन्दैः शिरःपञ्चयु-
 क्पुच्छात्मप्रकटैर्महोपनिषदां वाग्भिः प्रसिद्धीकृतैः ।
 कोशैः पञ्चाभिरेभिरम्ब भवतीमेतत्प्रलीनामिति
 ज्योतिः प्रज्वलदुज्ज्वलात्मचपलां यो वेद स ब्रह्मवित् ॥

सच्चित्तत्त्वमसीति वाक्यविदितैरध्यात्मविद्याशिव-
 ब्रह्माख्यैरखिलप्रभावमहितैस्तत्त्वैस्त्रिभिः सद्गुरोः ।
 त्वद्रूपस्य मुखारविन्दविवरात्संप्राप्य दीक्षामतो
 यस्त्वां विन्दति तत्त्वतस्तदहमित्यर्थे स मुक्तो भवेत् ॥

सिद्धान्तैर्बहुभिः प्रमाणगदितैरन्यैरविद्यातमो
 नक्षत्रैरिव सर्वमन्धतमसं तावन्न निर्भिद्यते ।
 यावत्ते सवितेव संमितमिदं नोदेति विश्वान्तरे
 जन्तोर्जन्मविमोचनैकभिदुरं श्रीशाम्भवं श्रीशिवे ॥२६॥

आत्मासौ सकलेन्द्रियाश्रयमनोबुद्ध्यादिभिः शोचितः
 कर्माबद्धतनुर्जनिं च मरणं प्रैतीति यत्कारणम् ।
 तस्ते देवि महाविलासलहरी दिव्यायुधानां जय-
 स्तस्मात्सद्गुह्यमभ्युपेत्य कलये त्वामेव चेन्मुच्यते ॥२७॥

नानायोनिःसहस्रसंभववशाज्जाता जनन्यः कति
 प्रख्याता जनकाः कियन्त इति मे सेत्स्यान्ति चापि कति ।
 एतेषां गणनैव नास्ति महतः संसारसिन्धोर्विधे-
 र्भीतिं मां नितरामनन्यशरणं रक्षानुकम्पानिधेः ॥ २८ ॥

देहक्षोभकरैर्ब्रतैर्बहुविधैर्दानैश्च होमैर्जपैः
 संतानैर्हयमेधमुख्यसुमखैर्नानाविधैः कर्मभिः ।
 यत्संकल्पविकल्पजालमालिनं प्राप्यं पदं तस्य ते
 दूरादेव निवर्तते परतरं मातः पदं निर्मलम् ॥ २९ ॥

यश्चाशब्जिजदेहजाक्षरमयैर्नानाविधैर्धातुभि-
 र्वह्न्यैः पदवाक्यमानजनकैरर्थाविनाभावितैः ।
 साभिप्रायवदर्थकर्मफलदैः ख्यातैरनन्तैरिदं
 विश्वं व्याप्य चिदात्मनाहमहमित्युज्जृम्भसे मातुके ॥३०॥

अचक्रं श्रुतिमूलकोश इति ते संसारचक्रात्मकं
 विख्यातं तदधिष्ठिताक्षरशिवज्योतिर्मयं सर्वतः ।
 एतन्मन्त्रमयास्तिकाभिररुणं श्रीसुन्दरीभिर्वृतं
 मध्ये वैन्दवसिहपीठललिते त्वं ब्रह्मविद्या शिवे ॥ ३१ ॥

विन्दुप्राणविसर्गजीवसहितं विन्दुत्रिवीजात्मकं
 षट्कूटानि विपर्ययेण निगदेत्तारत्रिवालाक्षरैः ।
 एभिः संपुटितं प्रजप्य विहरेत्प्रासादमन्त्रं परं
 गुह्याद्गुह्यतमं सयोगजनितं सद्भोगमोक्षप्रदम् ॥ ३२ ॥

आताम्रार्कसहस्रदीप्तिपरमा सौन्दर्यसारैरलं
 लोकातीतमहोदयैरुपयुता सर्वोपमागोचरैः ।
 नानानर्घ्यविभूषणैरगणितैर्जाड्वलयमानाभित-
 स्त्वं मातस्त्रिपुरारिसुन्दरि कुरु स्वान्ते निवासं मम ॥

शिखन्मूपुरपादकङ्कणमहामुद्रासु लाक्षारसा-
 लंकाराङ्कितपादपङ्कजयुगं श्रीपादुकालङ्कृतम् ।
 उद्गास्वन्नखचन्द्रखण्डरुचिरं राजज्जपासंनिभं
 ब्रह्मादित्रिदशासुरार्चितमहं मूर्ध्नि स्मराम्यम्बिके ॥ ३४ ॥

भारकच्छविनातिमार्दवयुजा निःश्वासहार्येण य-
 त्कौशेयेन विचित्ररत्नघटितैर्मुक्ताफलैरुज्ज्वलैः ।
 कूजत्काञ्चनकिङ्किणीभिराभितः संनद्धकाञ्चीगुणै-
 रादीप्तं सुनितम्बविम्बमरुणं ते पूजयाम्यम्बिके ॥ १५ ॥

कस्तूरीघनसारकुङ्कुमरजो गन्धोत्कटैश्चन्दनै-
 रालिप्तं मणिमालयातिरुचिरं ग्रैवेयहारादिभिः ।
 दीप्तं दिव्यविभूषणैर्जननि ते ज्योतिर्विभास्वत्कुच-
 व्याजस्वर्णघटद्वयं हरिहरब्रह्मादिपीतं भजे ॥ १६ ॥

मुक्तारत्नसुवर्णकान्तिकलितैस्ते बाहुवल्लीरहं
 केयूरोत्तमबाहुदण्डवलयैर्हस्ताङ्गुलीभूषणैः ।
 संपृक्ताः कलयामि हीरमणिमन्मुक्ताफलाकीलित-
 ग्रीवापट्टविभूषणेन सुभगे कण्ठं च कम्बुश्रियम् ॥ १७ ॥

तप्तस्वर्णकृतोरुकुण्डलयुगं भाणिक्यमुक्तोलस-
 द्द्वीरावद्धमनन्यतुल्यमपरं हैमं च चक्रद्वयम् ।
 शुक्राकारनिकारदक्षमपरं मुक्ताफलं सुन्दरं
 विभ्रत्कर्णयुगं नमामि ललितं नासाग्रभागं शिवे ॥

व्यत्पूर्णकलानिधिशिवदनं भक्तप्रसन्नं सदा
संफुल्लाम्बुजपत्रचित्रसुषुमा धिक्कारदशेक्षणम् ।
ज्ञानन्दं कृतमन्दहासमसकृत्प्रादुर्भवत्कौतुकं
कुन्दाकारसुदन्तपङ्क्तिशशिभापूर्णं स्मराम्यम्बिके ॥ ३९ ॥

शृङ्गारादिरसालयं त्रिभुवनीमाल्यैरतुल्यैर्वृतं
सर्वाङ्गीणसदङ्गरागसुरभिःश्रीमद्वपुर्धूपितम् ।
वाम्बूलारुणपल्लवाधरयुतं रम्यं त्रिपुण्ड्रं दध-
द्भालं नन्दनचन्दनेन जननि ध्यायामि ते मङ्गलम् ॥

जातीचम्पककुन्दकेसरमहागन्धोद्भिर्गत्केतकी
नीपाशोकशिरीषमुख्यकुसुमैः प्रोत्तंसिता धूपिता ।
अनीलाञ्जनतुल्यमत्तमधुपश्रेणीव वेणी तव
श्रीमातः श्रयतां मदीयहृदयाम्भोजं सरोजालये ॥ ४१ ॥

लेखालभ्यविचित्ररत्नघटितं हैमं किरीटोत्तमं
मुक्ताकाञ्चनकिङ्किणीगणमहाहीरप्रबद्धोज्ज्वलं ।
चञ्चलचन्द्रकलाकलापमहितं देवद्रुपुष्पार्चितै-
र्माल्यैरम्ब विलम्बितं सशिखरं विभ्रच्छिरस्ते भजे ॥

चक्षिप्तोच्चसुवर्णदण्डकलितं पूर्णेन्दुबिम्बाकृति-
 च्छल्लं मौक्तिकचित्ररत्नखचितं क्षौमांशुकोत्तंसितम् ।
 मुक्ताजालविलम्बितं सकलशं नानाप्रसूनार्चितं
 चन्द्रोद्गामरचामराणि दधते श्रीदेवि ते स्वभियः ॥ ४३ ॥

विद्यामन्त्ररहस्यविन्मुनिगणकल्पोपचारार्चनां
 वेदादिस्तुतिगीयमानचरितां वेदान्ततत्त्वात्मिकाम् ।
 सर्वास्ताः खलु तुर्यतामुपगतास्त्वद्रश्मिदेव्यः परा-
 स्त्वां नित्यं समुपासते स्वविभवैः श्रीचक्रनाथे शिवे ॥

एवं यः स्मरति प्रबुद्धमुमतिः श्रीमत्स्वरूपं परं
 वृद्धोऽप्याशु युवा भवत्यनुपमः स्त्रीणामनङ्गायते ।
 सोऽष्टैश्वर्यतिरस्कृताखिलसुरश्रीजृम्भणैकालयः
 पृथ्वीपालकिरीटकोटिवलभीपुष्पार्चिताङ्घ्रिर्भवेत् ॥ ४५ ॥

अथ तव धनुः पुण्ड्रेक्षुत्वात्प्रसिद्धमतिश्रुति-
 त्रिभुवनवधूमुद्यज्ज्योत्स्नाकलानिधिमण्डलम् ।
 सकलजननि स्मारं स्मारं गतः स्मरतां नर-
 सिन्धुवनवधूमोहाम्भोधेः प्रपूर्णविधुर्भवेत् ॥ ४६ ॥

प्रसूनशरपञ्चकप्रकटजृम्भणागुम्भित-

त्रिलोकमवलोकयत्यमलचेतसा चञ्चलम् ।

अशेषतरुणीजनस्मरविजृम्भणे यः सदा

पटुर्भवति ते शिवे त्रिजगदङ्गणाक्षोभणे ॥ ४७ ॥

पाशं प्रपूरितमहासुमतिप्रकाशो

यो वा तव त्रिपुरसुन्दरि सुन्दरीणाम् ।

आकर्षणेऽखिलवशीकरणे प्रवीणं

चित्ते दधाति स जगन्नयवश्यकृत्स्यात् ॥ ४८ ॥

यः स्वान्ते कलयति कोविदखिलोकी-

स्तम्भारम्भगचणमत्युदारवीर्यम् ।

मातस्ते विजयनिजाङ्कुशं सयोषा

देवांस्तम्भयति च भूभुजोऽन्यसैन्यम् ॥ ४९ ॥

चापध्यानवशाद्भवोद्भवमहामोहं महाजृम्भणं

प्रख्यातं प्रसवेषु चिन्तनवशात्तत्तच्छरव्यं सुधीः ।

पाशध्यानवशात्समस्तजगतां मृत्योर्वशित्वं महा-

दुर्गस्तम्भमहाङ्कुशस्य मननान्मायाममेयां तरेत् ॥ ५० ॥

न्यासं कृत्वा गणेशग्रहभगणमहायोगिनीराशिपीठैः

षड्भिः श्रीमातृकार्णैः सहितबहुकलैरष्टवाग्देवताभिः ।

सश्रीकण्ठादियुग्मैर्विमलनिजतनौ केशवाद्यैश्च तत्त्वैः

षट्त्रिंशद्विंश तत्त्वैर्भगवति भवतीं यः स्मरेत्स त्वमेव ॥ ५१ ॥

सुरपतिपुरलक्ष्मीजृम्भणातीतलक्ष्मीः

प्रभवति निजगेहे यस्य दैवं त्वमार्ये ।

विविधतवकलानां पात्रभूतस्य तस्य

त्रिभुवनविदिता सा जृम्भते कीर्तिरच्छा ॥ ५२ ॥

मातस्त्वं भूर्भुवःस्वर्महरसि नृतपःसत्यलोकैश्च सूर्यै-

न्द्वारज्ञाचार्यशुकार्किभिरपि निगमब्रह्मभिः प्रोतशक्तिः ।

प्राणायामादियनैः कलयसि सकलं मानसं ध्यानयोगं

येषां तेषां सपर्या भवति सुरकृता ब्रह्मते जानते च ॥

क मे बुद्धिर्वाचा परमविदुषो मन्दस्मरणिः

क ते मातर्ब्रह्मप्रमुखाविदुषामाप्तवचसाम् ।

अमून्मे विस्फूर्तिः परतरमहिम्नस्तव नुतिः

प्रसिद्धं क्षन्तव्यं बहुलतरचापत्यमिह मे ॥ ५४ ॥

प्रसीद परदेवते मम हृदि प्रभूतं भयं
विदारय दरिद्रतां दलय देहि सर्वज्ञताम् ।
निधेहि करुणानिधे चरणपद्मयुग्मं स्वकं
निवारय जरामृती त्रिपुरसुन्दरि श्रीशिवे ॥ ५५ ॥

इति त्रिपुरसुन्दरीस्तुतिमिमां पठेद्यः सुधीः
स सर्वदुरिताटवीपटलचण्डदावानलः ।
भवेन्मनसि वाञ्छितं प्रथितसिद्धिवृद्धिर्भवे-
दनेकविधसंपदां पदमनन्यतुल्यो भवेत् ॥ ५६ ॥

पृथ्वीपालप्रकटमकुटस्रप्रजोराजिताङ्घ्रि-
र्विद्वत्पुञ्जानतिनुतिसमाराधितो बाधितारिः ।
विद्याः सर्वाः कलयति हृदा व्याकरोति प्रवाचा
लोकाश्चर्यैर्नवनवपदैरिन्दुबिम्बप्रकाशैः ॥ ५७ ॥

संगीतं गिरिजे कवित्वसरणिं चान्नायवाक्यस्मृतेः
व्याख्यानं हृदि तावकीनचरणद्वन्द्वं च सर्वज्ञताम् ।
श्रद्धां कर्माणि कालिकेऽतिविपुलश्रीजृम्भणं मन्दिरे
सौन्दर्यं वपुषि प्रकाशमतुलं प्राप्नोति विद्वान्कविः ॥ ५८ ॥

भूष्यं वैदुष्यमुद्यद्दिनकरकिरणाकारमाकारतेजः
 सुव्यक्तं भक्तिमार्गं निगमनिगदितं दुर्गमं योगमार्गम् ।
 आयुष्यं ब्रह्मपोष्यं हरगिरिविशदां कीर्तिमभ्येत्य भूमौ
 देहान्ते ब्रह्मपारं परशिवचरणाकारमभ्येति विद्वान् ॥

दुर्वाससा महितदिव्यमुनीश्वरेण
 विद्याकलायुवतिमन्मथमूर्तिनैतत् ।
 स्तोत्रं व्यधायि रुचिरं त्रिपुराम्बिकायाः
 वेदागमैकपटलीविदितैकमूर्तेः ॥ ६० ॥

सदसदनुग्रहनिग्रहगृहीतमुनिविग्रहो भगवान् ।
 सर्वास्मासुपनिषदां दुर्वाससा जयति देशिकः प्रथमः ॥

इति श्रीदुर्वासमहामुनिविरचित
 शक्तिमहिम्नः स्तोत्रं संपूर्णम् ॥

॥ श्रीः ॥

॥ शिवमहिम्नःस्तोत्रम् ॥

महिम्नः पारं ते परमविदुषो यद्यसदृशी

स्तुतिर्ब्रह्मादीनामपि तदवसन्नास्त्वयि गिरः ।

अथावाक्यः सर्वः स्वमतिपरिणामावधि गृण-

न्ममाप्येष स्तोत्रे हर निरपवादः परिकरः ॥ १ ॥

अतीतः पन्थानं तव च महिमा वाच्यनसयो-

रतव्यावृत्त्या यं चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।

स कस्य स्तोतव्यः कतिविधगुणः कस्य विषयः

पदे त्वर्वाचीने पतति न मनः कस्य न वचः ॥ २ ॥

मधुस्फीता वाचः परमममृतं निर्मितवत्-

स्तव ब्रह्मन् किं वागपि सुरगुरोर्विस्मयपदम् ।

मम त्वेतां वाणीं गुणकथनपुण्येन भवतः

पुनामोत्यर्थेऽस्मिन्पुरमथन बुद्धिर्व्यवसिता ॥ ३ ॥

तवैश्वर्यं यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृ-

त्रयीवस्तु व्यस्तं तिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु ।

अभव्यानामस्मिन्वरद रमणीयामरमणीं

विद्वन्तुं व्याक्रोशीं विदधत इहैके जडधियः ॥ ४ ॥

किमीदः किंकायः स खलु किमुपायस्त्रिभुवनं

किमाधारो धाता सृजति किमुपादान इति च ॥

अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्यनवसरदुःखो हतधियः

कुतर्कोऽयं कांश्चिन्मुखरयति मोहाय जगतः ॥ ५ ॥

अजन्मानो लोकाः किमवयववन्तोऽपि जगता-

मविष्ठातारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ।

अनीशो वा कुर्याद्भुवनजनने कः परिकरो

यतो मन्दास्त्वां प्रत्यमरवर संशेरत इमे ॥ ६ ॥

त्रयी सांख्यं योगः पशुपतिमतं वैष्णवमिति
 प्रभिजे प्रस्थाने परमिदमदः पश्यमिति च ।
 रुचीनां वैचित्र्यादजुकुटिलनानापथजुषां
 नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णव इव ॥ ७ ॥

महोक्षः खट्वाङ्गं परशुरजिनं भस्म फणिनः
 कपालं चेतीयत्तव वरद तन्त्रोपकरणम् ।
 सुरास्तां तामृद्धिं विदधति भवद्भूषणिहितां
 न हि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ॥ ८ ॥

ध्रुवं कश्चित्सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं
 परो ध्रौव्याध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ।
 समस्तोऽप्येतस्मिन्पुरमथन तैर्विस्मित इव
 स्तुवन्निहामि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता ॥ ९ ॥

तवैश्वर्यं यन्नाद्यदुपरि विरिञ्चो हरिरधः
 परिच्छेतुं यातावनलमनलस्कन्धवपुषः ।
 ततो भक्तिश्रद्धाभरगुरु गृण्य्यां गिरिश य-
 त्स्वयं तस्ये ताभ्यां तव किमनुवृत्तिर्न फलति ॥

अयन्नादापाद्य त्रिभुवनमवैरिण्यतिकरं
 दशास्यो यद्वाहूनभृत रणकण्डूपरवशान् ।
 शिरःपद्मश्रेणीरचितचरणाम्भोरुहवलेः
 स्थिरायास्त्वद्भक्तेस्त्रिपुरहर विस्फूर्जितमिदम् ॥ ११ ॥

अमुष्य त्वत्सेवासमाधिगतसारं भुजवनं
 बलात्कैलासेऽपि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः ।
 अलभ्या पातालेऽप्यलसचलिताङ्गुष्ठशिरसि
 प्रतिष्ठा त्वय्यासीद्भुवमुपचितो मुह्यति खलः ॥ १२ ॥

यद्वाहिं सुत्रास्णो वरद परमोच्चैरपि सती-
 मधश्चक्रे बाणः परिजनविधेय त्रिभुवनः ।
 न तच्चित्रं तस्मिन्वरिवसितरि त्वच्चरणयो-
 र्न कस्य ह्युन्नतै भवति शिरसस्त्वय्यवनतिः ॥ १३ ॥

अकाण्डन्नद्वाण्डक्षयचकितदेवासुरकृपा-
 विधेयस्यासीद्यस्त्रिनयन विषं संहृतवतः ।
 स कल्माषः कण्ठे तव न कुरुते न श्रियमहो
 विकारोऽपि श्लाघ्यो भुवनभयभङ्गव्यसनितः ॥ १४ ॥

असिद्धार्था नैव कचिदपि सदेवासुरनरे
निवर्तन्ते नित्यं जगति जयिनो यस्य विशिखाः ।
स पश्यजीश त्वामितरसुरसाधारणमभू-
त्स्मरः स्मर्तव्यात्मा न हि वशिषु पथ्यः परिभवः ॥

महीपादाघाताद्भजति सहसा संशयपदं
पदं विष्णोर्भ्रास्यद्भुजपरिघरुणप्रहगणम् ।
मुहुर्द्यौर्दौस्थ्यं यात्यनिभृतजटाताडिततटा
जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता ॥ १६ ॥

वियथ्यापी तारागणगुणितफेनोद्गमरुचिः
प्रवाहो वारां यः पृषतलघुदृष्टः शिरसि ते
जगद्दीपाकारं जलधिवलयं तेन कृतमि
त्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिम दिव्यं तव वपुः ॥ १७ ॥

रथः क्षोणी यन्ता शतधृतिरगेन्द्रो धनुरथो
रथाङ्गे चन्द्राकौ रथचरणपाणिः शर इति ।
दिधक्षोस्ते कोऽयं त्रिपुरतृणमाडम्बरविधि-
र्विधेयैः क्रीडन्त्यो न खलु परतन्त्राः प्रभुधियः ॥ १८ ॥

हरिस्ते साहस्रं कमलवलिमाधाय पदयो-

र्यदेकोने तस्मिन्निजमुदहरन्नेत्रकमलम् ।

गतो भक्त्युद्रेकः परिणतिमसौ चक्रवपुषा

त्रयाणां रक्षायै त्रिपुरहर जागर्ति जगताम् ॥ १९ ॥

कृतौ सुप्ते जाग्रत्त्वमसि फलयोगे क्रतुमतां

क कर्म प्रध्वस्तं फलति पुरुषाराधनमृते ।

अतस्त्वां संप्रेक्ष्य क्रतुषु फलदानप्रतिभुवं

श्रुतौ श्रद्धां बद्ध्वा दृढपरिकरः कर्मसु जनः ॥ २० ॥

क्रियादक्षो दक्षः क्रतुपतिरधीशस्तनुभृता-

मृषीणामार्तिविज्यं शरणद सदस्याः सुरगणाः ।

क्रतुभ्रंशस्त्वत्तः क्रतुषु फलदानव्यसनिनो

ध्रुवं कर्तुः श्रद्धाविधुरमभिचाराय हि मखाः ॥ २१ ॥

प्रजानाथं नाथ प्रसन्नमभिकं त्वां दुहितरं

गतं रोहिद्धूतां रिरमयिषुमृष्ययस् वपुषा ।

धनुष्पाणेर्यातं दिवमपि सपत्राकृतममुं

त्रसन्तं तेऽद्यापि त्यजति न मृगव्याधरभसः ॥ २२ ॥

स्वलावण्याशंसाधृतधनुषमहाथ तृणव-

त्पुरः पुष्टं दृष्ट्वा पुरमथन पुष्पायुधमपि ।

यदि खौणं देवी यमनिरतदेहार्धघटना-

द्वैति त्वामद्धा बत वरद मुरधा युवतयः ॥ २३ ॥

इमशानेष्वाक्रीडा स्मरहर पिशाचाः सहचरा-

श्रिताभस्मालेपः क्षगपि नृकरोटीपारिकरः ।

अमङ्गल्यं शीलं तव भवतु नामैवमखिलं

तथापि स्मर्तॄणां वरद परमं मङ्गलमसि ॥ २४ ॥

मनः प्रत्यक्चित्ते सविधमवधायात्तमरुतः

प्रहृष्यद्रोमाणः प्रमदसलिलोत्सङ्गितदृशः ।

यदालोक्याद्वादं हृद इव निमज्ज्यामृतमये

दधत्यन्तस्तत्त्वं किमपि यमिनस्तत्किल भवान् ॥ २५ ॥

त्वमर्कस्त्वं सोमस्त्वमसि पवनस्त्वं हुतवहः

त्वमापस्त्वं व्योम त्वमु धरणिरात्मा त्वमिति च ।

परिच्छिन्नामेवं त्वयि परिणता विभ्रतु गिरं

न विस्मस्तत्त्वं वयमिह तु यत्त्वं न भवसि ॥ २६ ॥

त्रयीं तिस्रो वृत्तीस्त्रिभुवनमथो त्रीनपि सुरा-

नकाराद्यैर्वर्णैस्त्रिभिरभिदधत्तीर्णविकृति ।

तुरीयं ते धाम ध्वनिभिरवरुन्धानमणुभिः

समस्तव्यस्तं त्वां शरणं गृणायोमिति पदम् ॥ २७ ॥

भवः शर्वो रुद्रः पशुपतिरथोऽग्रः सह महान्-

स्तथा भीमेशानाविति यदभिदधानाष्टकमिदम् ।

अमुष्मिन्प्रत्येकं प्रविचरति देव श्रुतिरपि

प्रियायास्मै धाम्ने प्रणिहितनमस्योऽस्मि भवते ॥ २८ ॥

नमो नेदिष्ठाय प्रियदव दविष्ठाय च नमो

नमः क्षोदिष्ठाय स्मरहर महिष्ठाय च नमः ।

नमो वर्षिष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय च नमो

॥ नमः सर्वस्मै ते तदिदमिति शर्वाय च नमः ॥ २९ ॥

बहुलरजसे विश्वोत्पत्तौ भवाय नमो नमः

प्रबलतमसे तत्संहारे हराय नमो नमः ।

जनसुखकृते सत्त्वोत्पत्तौ मृडाय नमो नमः

॥ प्रमहासि पदे निखैगुण्ये शिवाय नमो नमः ॥ ३० ॥

कृशपरिणति चेतः क्लेशवश्यं क चेदं

॥ क च तव गुणसीमोलङ्घिनी शश्वद्विद्धिः ।

इति चकितममन्दीकृत्य मां भक्तिराधा-

द्वरद चरणयोस्ते वाक्यपुष्पोपहारम् ॥ ३१ ॥

असितगिरिसमं स्यात्कज्जलं सिन्धुपात्रे

सुरतरुवरशाखा लेखनी पत्रमुर्वी ।

लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सार्वकालं

तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥ ३२ ॥

असुरसुरमुनीन्द्रैर्गर्चितस्येन्दुमौले-

र्प्रथितगुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ।

सकलगुणवरिष्ठः पुष्पदन्ताभिधानो

रुचिरमलघुवृत्तैः स्तोत्रमेतच्चकार ॥ ३३ ॥

अहरहरनवद्यं धूर्जटेः स्तोत्रमेत-

त्पठति परमभक्त्या शुद्धचित्तः पुमान्यः ।

स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथात्र

प्रचुरतरधनायुःपुत्रवान्कीर्तिमांश्च ॥ ३४ ॥

दीक्षा दानं तपस्तीर्थं होमयागादिकाः क्रियाः ।
महिम्नः स्तवपाठस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम् ॥ ३५ ॥

महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुतिः ।
अघोराब्जापरो मन्त्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ॥ ३६ ॥

कुसुमदशननामा सर्वगन्धर्वराजः
शिशुशशिधरमौलेर्देवदेवस्य दासः ।
स गुरुनिजमहिम्नो भ्रष्ट एवास्य रोषा-
स्तवनिमिदमकार्षीद्व्यदिव्यं महिम्नः ॥ ३७ ॥

आसमाप्तमिदं स्तोत्रं पुण्यं गन्धर्वभाषितम् ।
अनौपम्यं मनोहारि शिवमीश्वरवर्णनम् ॥ ३८ ॥

सुरवरमुनिपूज्यं स्वर्गमोक्षकहेतुं
पठति यदि मनुष्यः प्राञ्जलिर्नान्यचेताः ।
व्रजति शिवसमीपं किन्नरैः स्तूयमान-
स्तवनिमिदममोघं पुष्पदन्तप्रणीतम् ॥ ३९ ॥

श्रीपुष्पदन्तमुखपङ्कजनिर्गतेन
स्तोत्रेण किल्बिषहरेण हरप्रियेण ।
कण्ठस्थितेन पाठितेन समाहितेन
सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेशः ॥ ४० ॥

इति श्रीपुष्पदन्तविरचितं
शिवमहिम्नः स्तोत्रम्
संपूर्णम् ।

